

Ekologiczne rozwiązania w Ogrodach Przelewice i Trwałość dziedzictwa w przelewickim Dworze i nowy rozdział w historii

Data publikacji: 22 listopada 2023 godz. 13:17

Ogród Dendrologiczny w Przelewicach w 2022 r. odwiedziło prawie 38 tysięcy turystów. Zwiedzanie ogrodu, obserwacja unikatowej kolekcji dendrologicznej, odkrywanie śladów przeszłości i podziwianie XIX wiecznego Pałacu to punkty obowiązkowe każdego turystycznego wyjazdu do Przelewic. Przemysłane gospodarowanie odpadami na terenie obejmującym ponad 57 hektarów to bardzo ważny aspekt Ogródów Przelewice – Zachodniopomorskiego Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej. Jednym z celów statutowych Centrum jest promocja kultury ekologicznej i szerzenie wiedzy na temat szacunku do natury oraz zbalansowanego współistnienia społeczeństwa ludzkiego ze środowiskiem naturalnym.

Odpady zanieczyszczają naszą ziemię, morza, oceany, wody podziemne oraz gleby, mają także wielki wpływ na bioróżnorodność. W 2004 r. w Polsce ponad 95% wytworzonych odpadów komunalnych było składowane! Wiele osób pamięta jak wyglądały olbrzymie wysypiska

mieci, często lokalizowane bezpośrednio za wioskami czy przy miastach. Dzięki odchodzi się od składowania odpadów na rzecz recyklingu, choć jeszcze blisko 40% wytworzonych odpadów jest nadal składowana. Około 30% poddajemy recyklingowi, a pozostałe spalamy w spalarniach odpadów lub kompostujemy. Według Eurostatu w 2020 r. każdy mieszkaniec Unii Europejskiej wygenerował średnio 34,6 kg odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych, a z tego jedynie 13 kg zostało poddanych recyklingowi.

Plastik na zawsze odmienił nasze życie, jest tanim w produkcji, trwałym tworzywem, które najczęściej można poddać recyklingowi. Naukowcy mówią, że żyjemy w erze plastiku, czy mają rację? Tworzywa sztuczne od dawna są przedmiotem kontroli środowiskowej. Społeczeństwo coraz więcej konsumuje, generuje ogromne ilości odpadów i trudno wyobrazić sobie życie bez plastiku. Tworzywo to jest mało biodegradowalne – jego rozkład może trwać szacunkowo od stu do nawet tysiąca lat! Dodatkowo rozkładający się plastik wydzielają do środowiska toksyczne substancje. Sama segregacja pozwala zminimalizować ilość odpadów. Podlegające recyklingowi są najczęściej butelki i folie plastikowe służące do opakowań. Materiały używane do ich produkcji to pięć najbardziej powszechnych rodzajów plastiku (PET, PE, PP, PS, PVC). Takie odpady mogą zostać przetworzone poprzez rozkład termiczny, rozkład polipropylenu w obecności wodoru lub zgazowanie. Należy pamiętać, że recykling plastiku jest wieloetapowym procesem, który zaczyna się już w naszych gospodarstwach domowych podczas segregacji odpadów.

W poszukiwaniu rozwiązań ekologicznych w zakresie zagospodarowania odpadami Ogrody Przelewice znalazły ciekawe rozwiązania...

Wstępnie zaplanowano, że na terenie Ogrodu Dendrologicznego stanie do 12 stacji z pięcioma pojemnikami na odpady, umieszczonymi obok siebie. Obowiązuje będzie selektywny system segregacji śmieci z podziałem na szkło, papier, metale i tworzywa sztuczne (w tym PET), odpady ulegające biodegradacji oraz odpady zmieszane, czyli pozostałości po segregowaniu. Kosze zostaną zaprojektowane w taki sposób, aby nie były łatwo dostępne dla zwierząt. Zaplanowano wdrożenie takiego systemu, który zminimalizuje ilość produkowanych odpadów na terenie obszernego Centrum. W celu wdrożenia właściwej segregacji odpadów należy przyjąć „Instrukcję segregacji odpadów komunalnych”, w której zostanie określony sposób ich segregacji z terenów Ogrodów Przelewice. Zakłada się, że będzie on obowiązywał we wszystkich obiektach niezależnie od tego, kto będzie użytkownikiem budynku (np. Lider Pojezierza w budynku dawnej Rozlewni i Spichlerza czy DALL K.K. RUDYŃSCY jako najemca gastronomicznych przestrzeni).

Aktualnie w budowie **jest Centralny Punkt Zbierania Odpadów**, który znajdzie się naprzeciwko dworu w pobliżu dawnej mleczarni. Punkt zostanie wyposażony w pojemniki podziemne, zdalny monitoring ilości zgromadzonych odpadów oraz możliwość identyfikacji użytkownika. Podstawową zaletą pojemników podziemnych jest oszczędność powierzchni i minimalizacja kosztów odbioru odpadów. Zaletą umieszczenia takiego pojemnika pod ziemią

jest także przechowywanie odpadów w niższych temperaturach niż na zewnątrz. Co powoduje spowolnienie procesu gnilnego i uwolnienie otoczenia od nieprzyjemnych zapachów. Istotną zaletą tego typu pojemników są również względy estetyczne. **Ogrody planują również zakup prasy i belownicy do papieru i plastiku oraz dwóch butelkomatów.** Zastosowanie przedstawionych rozwiązań w Ogrodach Przelewice pozwoli ograniczyć w przyszłości czystotliwość oraz koszty odbioru tych odpadów.

W mijającym roku Ogrody Przelewice prowadziły gry terenowe, zajęcia edukacyjne, warsztaty, które często zakańczane były wspólnym ogniskiem. Podczas wycieczek były zamawiane posiłki czy też pakiety ogniskowe, które dostarczano w jednorazowych naczyniach. Jak ograniczyć problem ogromnej ilości śmieci powstających z jednorazowych opakowań? Jednym z pomysłów jest wprowadzenie systemu kaucjonowania naczyń na posiłki i napoje, które będą wydawane na wynos. Zamiast tworzyć bioodpady lub wykorzystywać materiały jednorazowego użytku w ofercie dać na wynos możliwość stworzyć możliwość skorzystania z odpowiedniej zastawy lub solidnego pudełka wielokrotnego użytku ze zwrotną kaucją. Na Zachodzie system kaucyjny funkcjonuje od wielu lat, a w okresie przedświątecznym szczególnie zauważalny na wielu Jarmarkach Bożonarodzeniowych (Weihnachtsmarkt). W Polsce brakuje powszechnego systemu kaucjonowania odpadów. Idąc w ślad za tym, Dyrektor Ogrodów Przelewice Zygmunt Siarkiewicz wpadł na pomysł, aby podobny system wdrożyć na terenie Ogrodów Przelewice.

Interesującym rozwiązaniem jest wyposażenie Ogrodów Przelewice w nowoczesne urządzenie umożliwiające odbiór opakowań po napojach, puszkach, nakrętkach... Współpraca z firmą R3 ze Szczecina dała możliwość umieszczenia maszyny na terenie folwarku. Firma zajmuje się produkcją automatów zwrotnych na puszki aluminiowe oraz opakowania PET i nakrętki. Pomysł zakłada, że REKOMAT pozwoliłby na zwrot wymienionych odpadów w zamian za przykładowy bon do wykorzystania na terenie Ogrodów Przelewice. Każdy z odwiedzających, który wrzuciłby do automatu odpad do recyklingu otrzymałby punkty do wykorzystania w sklepie z pamiątkami lub np. w kawiarni czy w przyszłej restauracji. Pomysłów nie brakuje... Rekomat jaki? czas temu stanął w Szczecinie przy Morskim Centrum Nauki i jak widać na załączonym zdjęciu – cieszy się zainteresowaniem.

Trwa?o?? dziedzictwa w przelewickim Dworze i nowy rozdzia? w historii

Historia Przelewic jest fascynuj?ca, a tajemniczy dwór, oficjalnie pochodz?cy z czasów budowy Pa?acu z XIX wieku, sta? si? symbolem trwa?o?ci. Cz??? naziemna formalnie pochodzi z ko?ca XIX wieku, gdy w?a?cicielem maj?tku by? August Heinrich von Borgstede. Przeprowadzone badania podczas modernizacji Ogrodów Przelewice ujawni?y, ?e piwnice zosta?y zbudowane na pocz?tku XVII wieku, wykorzystuj?c fragmenty pochodz?ce z II po?owy XVI wieku! W okresie PRL budynek pe?ni? funkcj? siedziby dworku, zawieraj?c biura zarz?dcy budynków gospodarczych (Wasilczak) i ksi?gowo?ci (Margiel). W 1992 r., w czasie likwidacji Pa?stwowych Gospodarstw Rolnych, maj?tek przelewicki zosta? przekazany Agencji W?asno?ci Rolnej Skarbu Pa?stwa, a rok pó?niej Gminie Przelewice. W administrowanym przez gmin? budynku, na pi?trach znalaz?y si? trzy lokale mieszkalne, a na parterze jedno pomieszczenie zajmowa?o Stowarzyszenie Ludzi Kreatywnych Jutrzenka Przelewice. Niestety, z powodu braku funduszy budynek zaniedbany przez lata popad? w ruin?.

W 2021 r. administrowanie maj?tkiem przelewickim przeje??a instytucja kultury "Ogrody Przelewice - Zachodniopomorskie Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej". Od ko?ca 2022 r. rozpocz??y si? prace modernizacyjne obejmuj?ce Ogród Dendrologiczny, Pa?ac, Spichlerz wraz z Rozlewni? i dawn? oficyn?.

Prace remontowe Ogrodów Przelewice przynios? wiele niebanalnych zmian. W przysz?ym roku

odwiedzajcy b d mogli cieszy si pknym ogrodem, placami zabaw, nowymi miejscami do odpoczynku i relaksacji. W Paacu b dzie mo na organizowa konferencje, szkolenia, a take zarezerwowa nocleg. **W ostatnim etapie inwestycji zostanie oddany obiekt dworu, gdzie powstanie przestronny apartament dla odwiedzajcych.** Apartament znajdzie si w zabytkowych piwnicach z bezpo rednim wyjciem do Ogrodu Dendrologicznego. W budynku powstanie te Centrum informacji Turystycznej, co jest niezwykle istotne dla rozwoju turystyki w tym regionie. Poza funkcj turystyczn dawna oficyna b dzie siedzib administracji Ogrodów Przelewice.

Nowo powsta e Centrum b dzie pe ni kluczow rol w obszarze turystyki, dostarczajc informacji o atrakcjach, wydarzeniach i usugach dost pnych w regionie. To miejsce b dzie nie tylko punktem informacyjnym dla odwiedzajcych, ale równie centrum promocji lokalnych atrakcji i dzia a kulturalnych.

Wraz z licznymi inwestycjami nie zapominamy o priorytecie ekologicznym. Przed Dworem, blisko dawnej mleczarni, powstanie centralny punkt gromadzenia odpadów komunalnych. Punkt zostanie wyposa ony w pojemniki podziemne, zdalny monitoring ilo ci zgromadzonych odpadów oraz mo liwo?? identyfikacji u ytkownika. Pojemniki podziemne oszcz dzaj powierzchni i minimalizuj koszty odbioru odpadów, a ich umieszczenie pod ziemi zapewnia ni sze temperatury, spowalniaj c proces gnilny i eliminuj c nieprzyjemne zapachy. Istotn zalet tego typu pojemników s równie wzgl dy estetyczne. Ponadto Ogrody planuj zakup prasy i belownicy do papieru i plastiku oraz dwóch butelkomatów.

Interesuj cym rozwi zaniem jest take wyposa enie Ogrodów Przelewice w nowoczesne urz dzenie do odbioru opakowa po napojach, puszek, nakr tek. Współpraca z firm R3 ze Szczecina umo liwi umieszczenie maszyny na terenie folwarku, co pozwoli na zwrot wymienionych odpadów w zamian za bon do wykorzystania na terenie Ogrodów Przelewice. Pomys ten otwiera mo liwo ci nagradzania odwiedzajcych punktami do wykorzystania np. w sklepie z pami tkami.

Ogrody Przelewice maj ogromny potencja , a filozofia instytucji jest kluczowa dla rozwoju gospodarczego. Wszystkie te inwestycje nie tylko przywracaj ycie zabytkowemu miejscu, ale take integruj si z ide zrównowa onego rozwoju, dbaj c o dziedzictwo kulturowe i rodowisko naturalne.

Zdjęcia dodane do wiadomości

